ABREGÉ
De L' Histoire
De la Maison
de JAGELLON
Traduit
du François
Par Monsieur
Joseph
TOPLICKI
Fils du Notaire de
Wiłkomierz
ecolier
de l' Univerſité de Vilna

ZBIOR
Historyi
Familii
JAGIELLONSKIEY
Przełożony
ż Francuſkiego
Przez Jmci Pana
Jozefa
TOPLICKIEGO
Pisarzewica
Wiłkomirskiego
uczącego ſię
w Akademii Wileńſkiey

Roku P. 1776.

W WILNIE
w Drukarni J.K.M. Akademickiey.

AI

DE

DE J

L

Duc d

Samo

vint à

Polog

riage

Fille

Hong

de Po

on qu

celui,

choisi

du Ro

lon s'

ir cet

pour

ABREGÉ
De L' Histoire De la Maison DE JAGELLON.

LADISLAS dit JAGELLON étoit grand Duc de Lithvanie, de Samogitie &c. Il parvint à la Couronne de Pologne, par ſon Mariage avec Hedwige Fille de Louis Roy de Hongrie, élûë Reine de Pologne, à condition qu' elle épouſeroit celui, qui lui ſeroit choisi par les Grands du Royaume. Jagellon s' offrit pour avoir cet avantage; & pour cela il ſe fit ba-

ZBIOR
Historyi Familii JAGIELLONSKIEY.

WŁADYSŁAW nazwany Jagiełło był Xiążęciem Wielkim Litewſkim, Zmudz: &c. Przyszedł do Korony Polſkiey przez ślub z Jadwigą Còrką Ludwika Króla Węgierſkiego, obraną Królową Polſ: pod obowiązkiem, aby zaślubiła tego, któryby jey był przybrany przez Panòw Koronnych. Jagiełło ofiarował ſię dla oſiągnienia tegoż

zyſku

ptiſer l' An 1386. à Cracovie, & il reçut au Baptême le Nom de Ladislas. Il unit la Lithvanie, à la Pologne, dèfit les Chevaliers de Pruſſe, ſoumit les Lithvaniens rebelles, refuſa la Couronne de Boheme, que les Huſſites lui offroient, & ſe rendit trés recommandable, durant un Regne de quarante huit ans. Ladiſlas mourut le 31. Mai en 1434. âgé de quatrevingts ans. Hedvige ſa femme mourut en 1400. La Couronne, que Ladiſlas avoit obtenu à cauſe d' elle, lui demeura. Il épouſa en ſecondes nôces Anne, fille de Guilaume Comte de Cilie, qui

zyſku, i dla tego ochrzcił ſię R. 1386 w Krakowie, á wziął na Chrzcie Imie Władyſława. Przyłączył Litwę do Polſkiey; zbił Krzyżaków, poſkromił Litwinów zbuntowanych, nieprzyjął Korony Czeſkiey, ktòrą Huſſytowie mu ofiarowali, i wſławił ſię barzo przez czterdzieści ośm lat ſwego panowania. Władyſław umarł 31. Maja R. 1434, maiąc lat ośmdzieſiąt cztyry. Jadwiga jego żona umarła roku 1400. Koronę ktòrą Władyſław otrzymał po niey, zoſtała ſię przy nim. Wſzedł w powtórne

mourut ſans enfans en 1415. LADISLAS ſe remaria avec ELIZABETH PILECKA, & 4. ans après avec SOPHIE Fille d' ANDRE' Duc de Kiovie, dont il eut LADISLAS III. CASIMIR IV. & Hedvige.

ne małżeńſtwo z Anną Córką Wilhelma Grafa Cylii, ktòra umarła bez-dzietna r: 1415. Władyſław zaślubił 3. żonę Elżbietę Pilecką, a we 4 lata potym Zofią Córkę Andrz: Xżcia Kijowſkie: z ktòrey miał Władyſława 3. Kazim: 4. i Jadwigę.

Ladiſlas 3. Grand Duc de Lithvanie, & Roy de Pologne, fut élu Roy de Hongrie en 1440. après, la mort d' Albert d' Aûtriche, Roy des Romains; & Roy de Hongrie par ſa femme Elisabeth. Elle étoit Fille unique de Marie de Hongrie, femme de Sigismond

Władyſław 3. Wielki Xiąże Liteẃſki, i Krol Polſki, był obrany Królem Węgierſkim R. 1440. po śmierci Woyciecha Auſtryaka Króla Rzymſkiego; i Węgierſ: po ſwey żenie Elżbiecie. Była ona Córka jedynaczka Maryi Węgierſkiey, żony

de Luxembourg, & Empereur; heritiere de Louis, dit le Grand, Roy de Hongrie & de Pologne. Albert d' Aûtriche en mourant laiſſa ſa femme groſſe, & elle accoucha de Ladiſlas V, qu'on fit couronner à l' âge de quatre Mois; cependant celui dont ie parle, à qui les Hongrois offrirent la Couronne, ſe la mit ſur la tête. Il fit d' abord la guerre à Amurat Sultan des Turcs, par Jean Huniade, qui remporta des avantages très conſiderables ſur les infideles. Auſſi le Turc ſe voyant preſſé d' aller en Aſie, fit la paix avec Ladiſlas. Ce traité ſurprit les Princes Chrê-

żony Zygmunta Luxenburſkiego, i Ceſarza; Dziedziczka po Ludwiku nazwanym Wielkim Królu Węgierſkim i Polſkim. Lubo Albert Auſtryak umieraiąc zoſtawił ſwą żonę w cięży, i ona powiła Władyſława V, którego ukoronowano w wieku cztery Mieſiące maiącego; jednakże ten o którym mówię, któremu Węgrzy ofiarowali Koronę, ukoronował ſię. Wiodł zaraz woynę z Amuratem, Sułtanem Tureckim przez Jana Huniada, ktory odnioſł zwycięstwa barzo znaczne nad niewiernemi. Jakoż

Tur-

tiens, qui ſe prépa-roient à unir leurs forces â celles du Roy de Hongrie, & â opprimer entierement l' Empire Ottoman. Ils firent agir le Pape, qui envoya le Cardinal Julien Cesarini, pour faire rompre cette paix, & dégager Ladiſlas du ferment. Cela fut executé, mais la ſuite en fut extrêmement deſavantageuse á la Chretienté, par la perte de la bataille de Varnes, donnée le 11. Novembre de l' an 1444. Ladiſlas y fut tué à la fleur de ſa jeuneſse, & très digne, par ſon courage, & par ſa pieté d' une plus heureuſe deſtinée.

Turczyn widząc ſię zniewolonym iść do Azyi, uczynił pokoy z Władyſław: Ten pokoy wprawił w podziwienie Panów Chrześciańſkich, którzy ſię gotowali łączyć ſwe ſiły z Królem Węgierſkim, i potłumić całe Ceſarſtwo Ottomańſkie. Namówili Papieża, który wyſłał Kardynała Juliana Ceſariniego, aby złamał pokoy, i uwolnił Władyſł: od przyſięgi. To ſię ſpełniło, ale ſkutek był barzo niepomyślny dla Chrześciańſ: dla przegraney bitwy, pod Warną ſtoczoney, D. 11. Liſtop: roku 1444. Władyſ: tam był zabity w Kwieciu ſwey

młodości, godzien przez ſwe męstwo, i pobożność ſzczęśliwszego zrządzenia.

CAſimir IV. auparavant Duc de Lithvanie, étoit Fils de Jagellon. Il fut appellé á la Couronne de Pologne, après la ſanglante bataille de Warnes, en laquelle Ladiſlas III. ſon frere & ſon predeceſseur perdit la vie, l'an 1444. L'incertitude, où l'on étoit de la mort de ce Prince fut cauſe, qu'il ne ſe preſsa pas de venir prendre ſa place; mais quand le retour de ceux, qu' il envoya dans la Thrace & en Grece, l' eut aſſurè, qu' il ne vivoit

Kazimierz IV. pierwiey Wielki Xiążę Litewſki, Syn Jagiełły. Był wezwany do Korony Polſ: po krwawey bitwie pod Warną, w którey Władyſł: III. jego brat, i jego przodek utracił życie R. 1444. Niepewność w którey zostawano o śmierci tego Króla była przyczyną, iż nie śpieſzył ſię naſtąpić na jego mieysce, ale kiedy powrót tych, których poſłał do Tracyi i Grecyi, upewnił, iż nieżył, pośpieſzył

do

plus, il ſe hâta de venir gouverner, après luy. Auſsi, comme en attendant qu' on fût aſsûré de cette mort, il s'étoit paſsé un long-tems, les Polonois réſolurent de ſe ſoumettre à Boleſlas Duc de Maſovie, ſi Caſimir ne venoit: ce qui l'obligea de ſe mettre en chemin. Il fût Couronné l'an mil quatre cens quarante - ſept, trois ans après la mort de ſon Frere. Peu après, la tyrannie des Chevaliers Teutons ayant contraint les Pruſsiens â recourir, à ſa protection, une boñe partie de la Province, & Dantzic même ſe ſoumit à ſon obeiſsance. Mais Caſi-

do Rządòw, po nim. Jakoż ponieważ w oczekiwaniu póki by upewniono o Jego śmierci, przeszedł długi czas; Polacy umyślili poddać ſię Boleſławowi Xiążęciu Mazowieckiemu, gdyby Kazimierz nie przybył: co przymuſiło go do podròży. Był Ukoronowany R. Tyſiąc czteryſta czterdzieſtego ſiódmego, w lat trzy po śmierci ſwego Brata. W krótce potym okrucieńſtwo Krzyżaków, gdy zniewoliło Prusaków ſzukać obrony, znaczna część Prowincyi, i ſam Gdańſk pod jego posłuszeńſtwo poddał ſię. Lecz Kazimierz prze-

mir perdit la bataille en mil quatre cens cinquante - - quatre, pour la trop grande opinion que les Chefs eûrent de leurs forces, & pour le peu d'eſtime qu' ils firent des ennemis. Cette perte l' anima, d' avantage, il ſe retablit & reduiſit les Chevalier à lui demander la Paix, après la perte de Marienbourg, & d' autres villes plus conſiderables. Il l' accorda à la priére du Pape. Ladiſlas ſon Fils ayant été élû Roy de Boheme en 1471. Matthias Corvin s' y opposa & ce fut un ſujet de guerre. Après la mort du meme MATTHIAS qui étoit Roy de Hon-

przegrał potyczkę Roku Tyſiącznego czterechſetnego pięćdzieſiątego czwartego, dla zbytniey zuchwałości, którą wodzowie pokładali w ſwych ſiłach, i dla małego ſzacunku, który mieli o nieprzyjaciołach. Ta przegrana roziątrzyła barżiey; poprawił ſię, i przymuſił Krzyżaków do proſzenia pokoju, po utracie Malborga, i iñych lepszych miaſt. Zezwolił na pokoy za wſtawieniem ſię Papieſkim. Władyſław iego Syn gdy był obrany Królem Czeſkim R. 1471. Maciey Korwin temu ſię ſprzeciwiał, i to było przyczyną woyny.

Po

grie, les états de ce Royaume ſouhaiterent de mettre ſur le Throne Jean Albert Fils de CASIMIR illuſtre par une victoire remportée ſur les Tartares; mais une partie ayant donné leurs ſuffrages á LADISLAS déja Roy de Boheme, ce fut un autre ſuiet de guerre, ou JEAN ALBERT eut du pire, & depuis il s' accorda avec ſon Frere. CASIMIR demeura neutre, & il mourut le Septiéme Juin de l' an Mil quatre cens nonante deux âgé de ſoixante quatre ans, dont il en regna quarante-cinq. Il épousa Elisabeth d' Autriche dite de Hon-

Po śmierci tegoż Macieja, który był Królem Węgierſ: ſtany Królestwa żądały poſtanowić na Tronie Iana Alberta, Syna Kazim: znacznego przez zwycięſtwo odnieſione nad Tatarami; lecz ſtrona jedna gdy dała głosy na Władyſ: już Króla Czeſ: powſtała druga przyczyna woyny, gdzie Jan Albert nie miał ſzczęścia, á na koniec pogodził ſię z ſwym Bratem. Kazimierz zoſtawał w obojętności i umarł 7. Czerw: R. 1492; wieku mający lat 64. z których panował 45. Zaślubił Elżbietę Auſtryaczkę, nazwaną Wę-

grie Fille d' Albert d' Aûtriche, & d' Eliſabeth de Luxembourg Reine de Hongrie; & en eut Ladiſlas Roy de Hongrie & de Boheme, mort En mil cinq cens ſeize; Jean Albert mort ſans alliance En 1501. S. Caſimir, mort En 1482. Alexandre & Sigismond Roys de Pologne; Frideric Cardinal, Evêque de Cracovie, & en ſuitte Arch-evêque de Gneſne, mort En 1503; HEDVIGE mariée a George Duc de Baviere. Sophie Femme de Frideric Marquis de Brandebourg; ANNE alliée á Bogislas Duc de Poméranie; Eliſabeth Femme de Frideric II, Duc de Le-

ną Węgierkę, Córkę Alberta Auſtryaka, i Elżbiety Luxemburſkiey Królowey Węgierſkiey; i z nią miał Władyſława Króla Węgierſkiego i Czeſ: zmarłego R. 1516. Jana Alberta zmarłego bezżeńego R. 1501. S. Kazimie: zmarłego R. 1482. Alexan: i Zyg: Królow Polſ: Fryderyka Kardynała, Biſkupa Krakowſ: á potym Arcy-Biſ: Gnieźn: zmarłego R. 1503. Jadwię wydaną za Ierzego Xżcia Bawarſkiego, Zofią żonę Fryderyka Margrabi Brandeburſkiego; Annę zaślubioną Boguſławowi Xżciu Pomorſk: Elżb: żonę Fry-

gnitie; Barbe mariée á GEORGE Duc de Saxe; JEANNE, & Margueritte.

nę Fryder: II. Xcia Lignickiego, barbarę zaślubio: Ierz: Xciu Saſkiemu, Ioannę, i Małgorzatę.

LADISLAS V, étoit Fils de CASIMIR IV. Roy de Pologne, qui lui avoit fait avoir le Royaume de Boheme, & parvint par ſon adreſse, & ſa valeur, à celui de Hongrie En 1490. aprés la mort de Matthias Corvin, Fils de Jean HUNIADE. BEATRIX Veuve de Matthias crut que Ladiſlas l' epouſeroit, c' eſt auſſi ce qui fut cauſe, qu' il prit ſon parti. Non obſtant cela, il eut trois forts Competiteurs, Jean Fils naturel de

Władyſław V. był Synem Kazimierza IV. Króla Polſkiego, który jemu poſtarał ſię o Króleſtwo Czeſkie, a przez ſwóy przemyſł i męſtwo przyſzedł do Króleſt: Węgierſkiego R. 1490. po śmierci Macie: Korwina, Syna Iana Huniada. Beatryka Wdowa po Macieju rozumiała, iż Władyſław ją poymie, i ta była przyczyna, że ſię jego trzymała ſtrony. Oprócz tego jednak miał trzech

ſon Prédeceſseur, Maximilien d' Autriche, & ſon propre Frere ALBERT, que leur Pere CASIMIR vouloit mettre ſur le Thrône de Hongrie, diſant que Ladiſlas ſe devoit contenter de celui de Boheme. Il fut pourtant ſi heureux, qu' il vint à bout d' éluder les deſseins de ces pretendans, ou par des Traitez, ou par les armes; mais ſon bonheur ne fut pas de durée; Il eut diverſes guerres à ſoutenir, & contre les Princes ſes voiſins, & contre les Infideles; & vit tous ſes Etats en trouble. Il épousa ANNE de

mocnych kompetytorów, Iana Syna nieślubnego ſwego Przodka, Maxymiliana Auſtryaka, i ſwego Brata Alber: którego ich Ociec Kazim: chciał poſadzić na Tronie Węgierſk: mówiąc, iż Władyſ: dość ieſt Czeſkiego. Był jednak tak ſzczęśliwy, iż potłumił pomyſlnie zamyſły ſwoich konkurrentów, abo przez Traktaty, abo przez woynę; lecz jego ſzczęście nie było długie; muſiał różne woyny wytrzymywać, i przeciw Królom ſwym ſąſiadom, i przeciw niewiernym, i widział całe Pańſtwo w zamieszaniu. Pojął

Annę

FOIX, il en eut ANNE & LOUIS celebre dans l' Hiſtoire; & pour laiſser la paix dans ſes Etats, il fit couronner ſon Fils á l' âge de deux ans. Mais ces précautions furent inutiles, ce Fils ne vécut pas long-tems, & LADISLAS mourut lui meme á Bude, le Jeudi 13. Mars de l' Année 1516. aprés un Regne de 25. ans.

Annę Foix, z niey miał Annę i Ludwi: ſławnego w Hiſtoryach; a chcąc zoſtawić w pokoju ſwe Pańſ: ukoronował ſy na ſwego we 2. leciech Lecz ta oſtróżność była daremna, ten Syn nie żył długo Władyſław ſam umarł nie bawiąc w Budzie, we Czwartek d. 13. Czerw: R. 1516. panowawszy 25. lat.

JEAN ALBERT, Roy de Pologne, ſecond Fils de CASIMIR IV, nâquit en 1459. Il fut élu en 1492, du conſentement de LADISLAS ſon frere, Roy de Hongrie & de Bohê-

JAN Albrycht, Król Pol: drugi Syn Kazimierza IV urodzony R. 1459. Był obrany R. 1492 za pozwoleniem Władyſława ſwego Brata, Króla Węgierſ: i Czeſ: Ten Król był

biegły

ine. Ce Prince etoit ſavant, & ſur tout dans l' Hiſtoire, liberal envers ſes Soldats; mais peu heureux à la guerre. Il l' entreprit contre ETIENNE Vaivode de Valachie, qui le défit dans une embuscade, & il appella le Turc á ſon ſecours. FRIDERIC Duc de Saxe Grand Maitre de Pruſse, ſe ſervit de cette occaſion pour s' exempter de l' hommage qu' il devoit á la Pologne. JEAN ALBERT le voulut contraindre, par les armes, quand il mourut d' apoplexie, le 17. Juin de l' an 1501. ſans avoir étè Marié.

biegły oſobliwie w Hiſtoryi, hoyny ku ſwym żołnierzom; ale mniey ſzczęśliwy na woynach. Wojował przeciwko Stefanowi Wojewodzie Wołoſkiemu, który go zbił z zaſadzek, i wezwał Turczyna na ſwoję pomoc. Fryderyk Xże Saſki W. Miſtrz Pruſki, użył tey okazyi dla wybicia ſię z Hołdu, który powinien był Polſzcze. Ian Albrycht, jego chciał przymuſić woyną, kiedy umarł z apoplexyi dnia Siedmnaſtego Czerwca Roku Tyſiącznego pięćſetnego pierwszego, bezżenny.

S. Kazi-

S. Caſimir, Prince de Pologne, étoit III. Fils de Caſimir IV. Roy de Pologne, & Grand Duc de Lithvanie. Dés ſa jeuneſſe il ſe conſacra à Dieu, & vécut dans ſon palais, comme dans un lieu ſaint. Il garda une chasteté inviolable, non obſtant l' avis des medecins qui l' excitoient á ſe marier, & fit paroitre un zéle extraordinaire pour la Religion Catholique employant toutes ſortes de moïens pour extirper le Schiſme des Ruſsiens. Il mourut à l' âge de 25. ans, le 4. Mars, 1489, & ſon Corps fut porté dans l' Egliſe Cathedrale de Vilna, Capitale du

S. Kazimierz Królewic Polſki był III. Synem Kazimierza IV. Króla Polſkiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewſkiego. Ten ſwoję młodość poświęcił Bogu, żył w Pałacu jako w mieyscu świętym. Zachował czyſtość nieſkażoną, mimo rady Lekarzów, którzy go namawiali żenić ſię, i ukazał gorliwość osobliwszą o Wiarę Katolicką wszelkich używając ſposobów na wykorzenienie odszczepieńſtwa Ruſkiego. Umarł wieku lat 25. mając dnia 4. Marca 1489. jego Ciało było wnieſione do Kościoła Katedralne-

Duché de Lithvanie, ou il ſe fit pluſieurs miracles, qui obligérent le Pape Paul V. à le mettre, au nombre des ſaints. Il eſt bon de remarquer icy, que le Roy de France Louis le Grand eſt un des petitsneveux de S. Caſimir: car Ladislas Jagiellon Roy de Hongrie, & de Boheme, Frere aînè de ce Saint èpousa Anne de Foix, de laquelle il eût Anne Jagiellon Reine de Hongrie, & de Boheme, femme de l' Empereur Ferdinad I. & mere de Jeanne, d' Autriche, Grande ducheſse de Toſcane. Jeanne d' Autriche eut entr' autres enfans, Marie de Medicis,

dralnego miaſta Wileńſkiego Stołecznego W. X. L, gdzie ſtało ſię wiele Cudów, które pobudziły Pawła V, aby go policzył w liczbę Swiętych. Należy tu uważyć, iż Krol Francuzki Ludwik Wielki, był Wnukiem S. Kazimierza: bo Władyſław Jagiellończyk Król Węgierſki, i Czeſki Brat ſtarszy tego Swiętego zaślubił Annę Foix, z którey miał Annę Jagiellonkę Krolową Węgierſką i Czeſką żonę Cesarza Ferdynanda I, á Matkę Joanny Auſtryaczki Xiężney Wielkiey Toſkańſkiey. Joanna Au-

femme de Henry le Grand, & Mere de Louis le Juſte qui a eu de la Reine Anne d' Autriche, le Roy LOUIS le Grand, & Mr. ſon Frere.

na Auſtryacz: miała miedzy innemi dziećmi Maryą Medycę żonę Henr: W, á Matkę Ludw: ſprawiedliwego, który z Krolowey Anny Auſtry: miał Króla Ludw: W. i Brata jego.

Alexandre Roy de Pologne, étoit Fils de Caſimir IV, & Frere du Roy Jean Albert, auquel il ſucceda l' an 1501. Il étoit auparavant Grand Duc de Lithvanie & les peuples de ce Duché, autrefois ſi oppoſez aux Polonois, entrerent dans leurs ſenti.

Alexander Król Polſki, był Synem Kazimierza IV, á Bratem Króla Jana Alberta, po ktorym naſtąpił Roku 1501. *Był dawniey W. Xiążęciem Lit: i Obywatele Litwy, niegdyś tak przeciwni Polakom, przyſtali na ich zdanie*

ments en faveur d' Alexandre, & trouverent même bon qu' on réünit les deux Etats, que l' Election des Roys ſe fit toûjours en Pologne, & que les Lithvaniens y euſsent droit de ſéance & de ſuffrage. C' eſt ce qui fit préferer Alexandre á ſesfreres Ladislas Roy de Boheme & Sigismond. Frederic le Puîné qui étoit Cardinal, & Archevéque de Gneſne, le ſacra dans Cracovie. Ce Roy étoit déja marié avec Helene Fille de Jean Grand Duc de Moscovie, qu' on ne couronna point, parce qu' elle ſuivoit la créance de l' Eglise Greque. Il contraignit

dla Alexandra, i zezwolili nawet żeby złączono oba Pańſtwa, aby obranie Królow bywało zawsze w Polſz: i aby Litwa miała prawo zaſiadania i głosów. Co też ſprawiło, że przenieſiono Alexandra, nad jego Braci, Włady: Króla Czeſ: i Zygm. Fryde: ſrzedni Królewic, który był Kardyn: i Arcybiſku: Gnieźń: jego koronował w Krakowie. Ten Król mając już Zonę Corkę Iwana Cara Moſkie: ktorey nie koronowano, ponieważ trzymała ſię wiary Cerkwi Dyzunic: Greckiey. Przymuſił ſwego Teścia u-

czynić

ſon beaupere â faire avec la Lithvanie une tréve de ſixans. Aprés la mort d'Etienne Palatin de Valachie, Bogdan ſon Fils fit des courſes en Pologne. On s'oppoſa à ſes deſseins & â ceux des Tartares, qui couroient dans la Lithvanie. Alexandre, avant que demourir, eut la conſolation d'apprendre la nouvelle de leur defaite par Michel Glinſki, qui tua vingt mille de ces infideles. Les dernieres paroles du Roy furent des actions de graces de cet avantage. Il mourut quelque tems aprés, le 19. août de l'an 1506. Il en avoit regné cinq. Ce fut

czynić z Lit: przymierze na lat 6. Po śmierci Stef: Wojewody Wołoſkiego Bogdan jego Syn najeżdżał na Polſkę. Sprzeciwiono ſię jego zamyſłom i Tatarſkim. Ci puſtoszyli Litwę. Alexander nim umarł, miał pociechę z powziętey nowiny o ich klęſce, przez Michała Glińſkiego, który położył trupē 20,000 tych niewiernych. Oſtatnie ſłowa Królewſkie były dziękujące za tę wygraną. Umarł wkrótce potym dnia dziewiętnaſtego Sierpnia Roku tyſiącznego pięćsetnego ſzóſtego, z tych lat

en la 48. année de ſon âge. Il ne laiſsa point d'enfans d'HELENE de Moſcovie ſon épouſe. Ce Prince étoit melancholique & taciturne, mais bon & heureux, il donnoit avec plaiſir & juſqu, à prévenir les desirs de ceux qui luy vouloient demander quelque grace.

pięć panował, á żył czterdzieści ośm, nie zoſtawił potomſtwa z Heleny Moſkiewki, ſwey Zony. Ten Król był melancholik, i milczący, ale dobry i ſzczęśliwy, dawał z ochotą, aż do uprzedzenia żądz tych, którzy tylo jego chcieli proſić o wyświadczenie jakiey łaſki.

Sigismond I. de ce Nom Roy de Pologne, á qui ſes belles actions firent meriter le Nom de Grand, étoit Fils de Caſimir IV. & Frere de Jean Albert, & d'Alexandre tous Roys; celuilà mort en 1501. & celui ci en 1506. Il

Zygmunt I. tego Imienia Król Polſki, który przez ſwe waleczne ſprawy zarobił na Imie Wielkiego, był Synem Kazimierza IV. á Bratem Jana Alberta, i Alexandra Królów; tamtego zmarłego R. 1501,

avoit donné en diverſes occaſions des marques éclatantes de ſon courage & de ſa prudence. Auſsi après la mort de ſon Frere, on n' hesita pas de le mettre ſur le Trône. Il lui ſucceda, à l' âge de quarante ans. A la verité la Republique avoit beſoin d' un Prince comme lui, pour la remettre dans ſon ancien luſtre, dont elle ètoit beau coup déchûe. Sigismond travailla â ce deſsein & y reüſsit. Il battit les Moſcovites, & les chaſsa, de la Lithvanie, en 1541. il etendit les bornes de l'Etat, il le poliça très avantageuſement; & il fût tout à fait conſidéré des

r. 1501 á tego r. 1506. Dawał w różnych przypadkach dowody znakomite ſwego męſtwa, i roſtropności. Iakoż po śmierci jego Brata, nie czyniono trudności poſtawić go na Tronie, po ktòrym naſtąpił w wieku lat 40. Zaiſte Rzplita potrzebowała takiego Krola, żeby ją przywrócił do ſwey dawney ozdoby, z ktòrey mocno była ſpadła. Zygmunt docierał ſwych zamysłów, i w nich powiodło mu ſię. Zbił Moſkalów, i wypędził z Litwy, R. 1541. rozpoſtrzenił granice ſwego Pańſ: i porządek weń wprowadził;

Princes de ſon tems. Il mourut le jour de Pâques de l' an 1548. âgé de plus de 80. ans. Dont il en avoit regné 42. laiſsant de ſa premiere femme Barbe Ducheſse de Tranſylwanie deux filles: Hedvige mariée a Joachim Electeur de Brandebourg, Anne, Reine de Pologne femme d' Etienne Bathori. De la ſeconde Bonne Sforce Ducheſse de Milan il eut Isabelle mariée à Jean Roy de Hongrie, Sophie femme d' Henri Duc de Brunswick, Catherine mariée á Jean Roy de Suede & Sigismond Auguſte Roy de Pologne.

dził; był całe poważany od wſzyſtkich Krolów ſwego czasu. Umarł na Wielkanoc w R. 1548. żywſzy więcey lat 80, z których chwalebnie panował 42. zoſtawiwſzy z pierwſzey żony Barbary Xiężney Siedmigrodzk: 2. Córki: Jadwigę wydaną za Joachi: Elektora Brandebu: Annę Królową Pol: żonę Stef: Batorego. Z drugiey BONY Sforcyi Xżny Medyolanſ: miał Izabellę wydaną za Ia: Króla Węgier: Zof: żonę Henry: Xcia Brunświc: Katarz: zaślubioną Iano: Królowi Szwedz: i Zyg: Auguſta Króla Polſk:

Sigismond II. ſurnommé Auguſte, Fils de Sigismond I. Roy de Pologne, ſucceda à ſon Pere en 1548, & fut le dernier Roy de la maiſon des Jagellons. Etant Veuf d' Isabelle d' Aûtriche, une des deux Filles de FERDINAND Roy des Romains, il jetta les yeux ſur Barbe Radziwil, Fille d' un Caſtelan, Veuve d' un Palatin de Lithvanie, & fut tellement charmé de ſa beauté, qu' il la voulut épouſer, malgre les remontranſes de ſa mere, des Princeſses, ſes Sœurs, de la Nobleſse, & du Senat de Pologne. Mais enfin il obligea les Gentils hommes, & le Senat

Zygmunt II. nazwany Auguſt, Syn Zygmunta I. Króla Polſkiego, naſtąpił po ſwym Oycu Roku 1548, i był oſtatnim Królem Domu Jagiellońſkiego. Będąc Wdowcem po Izabelli Auſtryaczce jedney z dwòch Córek Ferdynanda Króla Rzymſkiego, rzucił oczy na Barbarę Radziwiłłownę, Córkę Kasztelana, á Wdowę po pewnym Wojewodzie Litewſkim, i był tak zachęcony jey grzecznością, iż chciał pojąć mimo perſwazyą Matki, Sioſtr, Szlachty, i Senatu Polſkiego. Lecz na koniec nakłonił

Szla-

du Royaume de reconnoitre Barbe Radziwil pour épouſe legitime du Roy Sigismond Auguſte, & legitime Reine de Pologne. La Nobleſse Polonoise ajant eu cette complaisance pour ſon Roy, ſe perſuada, qu' elle ſe pouvoit donner plus de licence qu' auparavant. En effet il ne luy avoit pas encore été permis d' envoyer ſes enfans dans les univerſitès Heretiques d' Allemagne, & le Roy y conſentit, ſur ce qu' on luy repreſenta que les Profeſseurs de ces univerſitès étoient plus ſcavans que les autres. Ce fut par lâ que l' Hereſie entra dans la Pologne: car les gentils

Szlachtę i Senat Polſki, ażeby uznali Barbarę Radziwiłłownę za Zonę prawdziwą Króla Zygmunta Auguſta, i prawdziwą Królowę Polſką. Szlachta Polſka uczyniwszy tę przyſługę dla ſwojego Króla, rozumiała, iż mogła więcey pozwolić ſobie, niż przedtym. Nie wolno jey było na ten czas posyłać ſwych dzieci do Akademii Heretyckich Niemieckich, Kròl to pozwolił na udanie, iż nauczyciele tych Akademii byli mędrſi niż inni. Przez to Herezya weszła do Polſki: abowiem

Szla-

hommes Polonois retournerent en leur païs miéux inſtruits des nouvelles ſectes, que des Lettres humaines: & profané-rent les Egliſes, dans les Palatinats, oú ils étoient les plus forts. Le Roy réſolut de ne ſe pas commetre avec la Nobleſſe, pour les interêts de la Religion, pendant qu' il auroit ſur les bras, les Tartarns, & les Moſcovites, ne répondoit aux Requêtes des Catholiques que par des remiſes, ce qui luy fit donner le nom de R[illegible] *Dojutrek*, c' eſt à dire en Langve du païs, *Roy de Demain*. Il ne laiſſa point d' enfans, d' aucune, de ſes fem-

Szlachta Polſka wróciła ſię do ſwojey Oyczyzny lepiey wyćwiczona w nowych błędach, niż w naukach świeckich, i pogwałciła Kościoły w tych Województwach, gdzie większą moc miała. Król poſtanowił nie uprzykrzać ſię Szlachcie o wiarę, pókiby miał na karku Tatarów i Moſkwę; nie odpowiadał na ſkargę Katolików, tylko przez zwłokę, co mu nadało imie Roy de Demain, *á w oyczyſtym języku,* Kròl Dojutrek. *Nie zoſtawił żadnego z ſwey żony potomſtwa.*

mes. On dit qu' au Comen cement il témoigna peu de zele pour les affaires de la Religion; mais dáns la ſuite il ſe montra plus fervent, & chaſsa de ſon etat les Predicateurs des Nouvelles erreurs. Il acquit la Livonie, & tèmoigna par la protection qu' il donnoit aux doctes, & par ſon courage dans les combats; qu' il étoit digne de tous les Eloges, que lui donnerent les auteurs de ſon tẽs. Il mourut le 7. Juillet de l' an 1572. aprés un' regne de 24 ans.

Quoique Sigismond n' eut pas laiſsé d' enfans, la race Jagellonne ne finit cependant point avec luy. Nous

ſtwa. Powiadają, iż z początku ukazywał małą gorliwość o dobro Wiary, ale potym pokazał ſię daleko gorliwszym, i wyganiał z ſwego pańſtwa miniſtrów nowych błędów. Nabył Inflanty i dał dowod przez dobroć, którą ukazywał uczonym, i przez męſtwo w woynach, iż był godzien wszelkich pochwał, które mu czynili autorowie ſwego czaſu. Umarł dnia 7. Lipca w R. 1572. panowawszy lat 24.

Lubo Zygmunt nie zoſtawił potomſtwa, dom jednak Jagiel: nie ſkończył ſię na nim, ale wiekował

i panu.

la verrons bientôt perpetuée par les Princeſſes iſsue de ce ſang illuſtre, remonter ſur le Throne, & faire encore le bonheur de la Pologne.

i panował przez Królewny z tey krwi pochodzące, trony oſiadał, i dotąd uszczęśliwia Polſkę.

Anne de Pologne ou Jagellon, Reine de Pologne, étoit Fille du Roy Sigismond I. & de Bone Sforce Fils de Jean Galeas Duc de Milan, & Sœur du Roy Sigismond II. ſurnommé Auguſte. Ce dernier étant mort en 1572. Henry d'Anjou depuis Roy de France, III. de ce Nom, fut mis en ſa place, & couronné le 15. Fevrier en 1574.

Anna Polka abo Jagiellonka Królowa Polſka, była Córką Króla Zygmunta I, i Bony Sforcyi Córki Jana Galeacyusza Xiążęcia Mediolańſkiego, á Sioſtra Króla Zygmunta II nazwanego Auguſtem. Ten oſtatni gdy umarł, R. 1572. Henryk Andegaweńſki, potym Król Francuſki III. tego Imienia, był wyſadzo-

étant depuis parti de Pologne au Mois de Juin on élût Etienne Bathori Prince de Tranſilvanie, qui fut couronné le 1. Jour de May de l' an 1576. Pour complaire aux Etats du Royaume, il épouſa ANNE de Pologne, quoy qûe ſexagenaire & incapable d' avoir des enfans. La Princes eut encore cette complaiſance pour ces mêmes Etat, & voulut bien ſe ſacrifier pour établir la paix, & la tranquillité dans le Royaume. Le Roy Etienne mourut le 13 Decembre en 1586. & la Reine paſſa le reſte, de ſes jours dans un ſaint Veuvage.

ſadzony na jego mieyſce, i ukoronowany d. 15. Lutego R. 1574. Lecz gdy potym wyjachał z Polſki w Mieſiącu Czerw: obrano Stefana Batorego Xiążęcia Siedmigrodz: który był koronowany d. 1. Maja r. 1576. dla przypodobania ſię Króleſtwu pojął Annę Królewnę Polſ: chociaż ſześćdzieſiąt letnią, i nieſpoſobną do zoſtawienia potomſtwa. Królowa weſzła w te śluby dla przymilenia ſię tymże ſtanom, i chciała ſtać ſię ofiarą, na utrzymanie zgody i ſpokoyności w Państwie. Król Stefan umarł d. 13. Gru: R. 1586.

*1586. á Królowa
przepędziła resztę
ſwych dni w świę-
tym Wdówſtwie.*

Sigismond III. Fils
de Jean III. Roy de
Suede & de Catherine
Fille de Sigismond I.
naquit en 1566. Les
Polonois lui offrirent
la couronne le 9. Août
en 1587. & il fut reçû
á l'excluſion de Maxi-
milien d'Aûtriche, qui
avoit été élu par quel-
ques Seigneurs. Il s'
établit parfaitement
dans ce Royaume, &
aprés la mort de ſon
Pere, il alla prendre
poſseſsion de celui de
Suede, ou il fut cou-
ronné le 19. Fevrier
1594. Ce Roy étoit
zelé Catholique, cela

*Zygmunt III. Syn
Jana III. Króla
Szwedzkiego i Ka-
tarzyny Córki Zyg-
munta I. Urodził
ſię R. 1566. Polacy
jemu ofiarowali Ko-
ronę dnia 9. Sier-
pnia Roku 1587. i
przyjęty z wyłącze-
niem Maxymiliana
Auſtryaka, który
był obrany przez
niektórych Panów.
Ugruntował ſię do-
ſkonale w tym Pań-
ſtwie, á po śmierci
ſwego Oyca, objął
Króleſtwo Szwedz-
kie, gdzie był koro-
nowany d. 19 Lute:
R. 1594.*

ne plaiſoit pas aux Suedois qui s' étoient déja attachez aux ſentiments des Proteſtans. Charles Prince de Sudermanie oncle du Roy, ſe ſervit de cette conjoncture & entretenant adroitement les murmures d' un peuple ſeditieux, il ſe fit mettre la couronne ſur la tête. Cette uſurpation fut la ſemence d' une guerre longue & facheuſe & Sigismond n' y fut pas plus heureux. Il eut auſsi de grands demêlès avec les Tartares & les Moſcovites, qu' il chaſsa de Smolenſko en 1611. aprés un ſiége de deux ans. Il mourut en 1632. après un Regne de qua-

R. 1594. Ten Król był gorliwy Katolik, co nie podobało ſię Szwedom, którzy ſię już byli przywiązali do zdania Proteſtantów, Karol Xiąże Sudermanii Stryi Królewſki, użył tey ſpoſobności, i utrzymując przemyślnie narzekanie ludu zbuntowanego, doſtał Korony. To przywłaszczenie zrzódłem było zbyt długiey woyny i żwawey w którey Zygmunt nieſzczęściło ſię, miał także wielkie kłótnie z Tatarami i Moſkalami których wygnał z Smoleńſka R. 1611. po oblężeniu dwuletnim; umarł R. 1632 panowa-

rante-cinque ans, Il avoit épouſé Anne & Conſtance d' Aûtriche,qui étoient ſœurs, & il eut Ladislas Sigismond de la Premiere, & de la ſeconde, Jean Caſimir; tous deux Roys & toux deux ſucceſsivement Maris d' une même femme Marie de Gonzague de Nevers.

panowawszy 45 lat. Pojął Annę i Konſtancyą Auſtryaczki Sioſtry rodzone, i miał Władyſława Zygm: z pierwſzey, á z drugiey Jana Kazimie: obudwóch Królów, i obudwóch mężow jeden po drugim teyże żony Maryi z Gonzagów Niwernenſkich.

Ladislas Sigismond IV. étoit Fils de Sigismond III. Roy de Suede, & de Pologne; & d' Anne Aûtriche Fille de Charles Archi-Duc d' Aûtriche. Il nâquit en 1595. & ſuccéda à son Pere le 13. Novembre de l' an 1632. Avant ſon avenement à la cou-

Władyſław Zygmunt IV. był Synem Zygm: III. Króla Szwedz: á potym Polſkiego; i Anny Auſtrya: Córki Karola Arcy-Xiążęcia Auſtryac: Urodził ſię R. 1595. i naſtąpił po ſwym Oycu d. 13. Liſtop: w R. 1632. Przed wſtą-

ronne, il avoit donné des marques de ſa pieté, & avoit ſignalè ſon courage dans la guerre contre les Moſcovites; & dans la défaite d' Osman, Sultan des Turcs, à qui il tua plus de cent cinquante mille hommes, en diverſes rencontres. Il avoit auſsi fait un voyage de dévotion à Rome. Ce Prince aimoit la vertu, parloit diverſes langues, & avoit joint á ſa valeur un parfait amour de la juſtice. Ladiſlas défit les Moſcovites peu après ſon couronnement, & cette défaite fut ſuivie de la paix de Wiaſma. Les Turcs, qui s' étoient jettez dans la Po-

pieniem na Tron dał dowody ſwojey pobożności, i popiſał ſię z ſwym męſtwem na woynie przeciwko Moſkalom, i w wygraney z Oſmanē Sułtanē Turec: ktòremu położył na placu więcey nad 150,000. *ludzi w ròżnych potyczkach. Jeźdźił także z nabożeńſtwa do Rzymu. Ten Kròl kochał ſię w cnocie, mòwił różnemi językami, i złączył z ſwym męſtwem doſkonałą miłość ſprawiedliwości. Władyſław zbił Moſka: wkròtce po ſwym ukoronowaniu, po ktòrey wygraney naſtąpił pokòy Wiazmeńſki.*

Tur-

logne, eurent ſujet de s' en repentir. Ce Prince épouſa en premieres nôces Cecile Renee d' Aûtriche, Fille de l' Empereur Ferdinand II. & en eut Sigismond Ladislas, né en 1640. & mort en 1647. En ſecondes nôces il epouſa Louise Marie de Gonzague de Nevers, en 1645. & il mourut ſans enfans en 1648. agé de 52. ans, 11. Mois, & 11. Jours.

Turczyn, który był wtargnął do Polſki, miał czego żałować. Ten Kròl zaślubił naprzód Cecyl: Renatę Auſtryacz: Còrkę Cesarza Ferdyn: II. i z niey miał Zygmunta Władyſ: urodzonego R.1640 á zmarłego R.1647. Powtòre pojął Ludwikę Maryą z Gonzagòw Niwerneńſk: R.1645. i umarł bez potomſ: R.1648. mając wieku ſwego lat 52. 11. Mieſięcy, i 11. Dni.

Jean Caſimir, étoit Fils de Sigismond III. & de ſa ſeconde femme Conſtance d' Aûtriche. Il fut élû après la mort de ſon

Jan Kazimierz Syn Zygmunta III. z drugiey żony Konſtancyi Auſtryaczki. Był obrany po śmierci ſwego Brata

Frere Ladislas IV. décédé le 29. May de l' an 1648. Ce Prince s' étoit deſtiné á l' Egliſe; & ayant vû preſque toutes les cours des Princes de l' Europe, il avoit paſsé deux ans au Noviciat des Jésuites à Rome, oú le Pape INNOCENT X. luy avoit donné le chapeau de Cardinal; maïs le bien des Polonois l' ayánt obligé de monter ſur le Throne, il épousa avec dispense de l'Egliſe, Louise Marie de Gonsague Veuve du Roy ſon Frere, & il en eut en 1650. une Fille qui mourut l' année d' aprés. Charles Guſtave Roy de Suede lui fit une cruelle guerre en 1655

Brata Władyſława IV. zmarłego dnia 29. Maja w Roku 1648. Ten Kròl poſtanowił obrać ſtan Duchowny, á zwiedziwszy prawie wszyſtkie Dwory Kròlòw Europey: przebył lat 2. w Nowicyacie Jezuic: w Rzymie, gdzie Papież INNOCENTY X. jemu dał kapelusz Kardynalſki; ale dobro Polſ: gdy go obowiązało wſtąpić na Tron, zaślubił za dyspenſą Kościeł: Ludwikę Maryą z Gonzagòw Wdowę po Kròlu Bracie ſwoim, i z niey miał R. 1650. jednę Còrkę, która umarła wrok potym.

Karol

& causa de grands maux á la Pologne. Caſimir, qui avoit été d' abord défait, reprit néanmoins courage & le chaſsa de ſes Etats, & aprés la mort de ce Prince Suedois, il fit la paix avec Charles ſon ſucceſseur, en 1660. Depuis, ſon armée de fit les Moſcovites en Lithvanie, le cinquiéme Novembre de l' an 1661, & ne ſe ſervit de ſa victoire que pour ſe révolter contre ſon Souverain, & s' emporter contre les Eccleſiaſtiques. Le Roy ſoûmit pourtant les rebelles. Mais ce Monarque ayant perdu la Reine ſon épouſe, le dixiéme May de la même année, il po-

Karol Guſtaw Król Szwedzki wiodł z nim krwawą woynę R. 1655. i wiele złego narobił Polſzcze. Kazimierz, który był naprzòd zwyciężony, nabrał potym męſtwa, i wygnał go z ſwego Pańſtwa, á po śmierci tego Króla Szwedz: uczynił pokoy z Karolē jego naſtępcą R. 1660. Potym woyſko jego zwyciężyło Moſka: w Litwie 5. Liſtop: w R. 1661. i nieużyło ſwego zwycięſtwa tylko na bunty przeciw Panu ſwemu, á na utrapienie Duchownych. Król poſkromił jednak rokoſzanów. Wszakże ten Kròl utraciwszy,

urvût au bien du Royaume, & fit une abdication volontaire de la couronne pour vivre le reste de ses jours dans le calme, & dans le repos. Les Etats de Pologne elûrent Michel Koribut Wiszniowiecki, le 19. Juin 1666. & il fut couronné le vingtneuvieme Séptembre, de la même année. Jean Casimir vint en France, ou Louis XIV. le reçût parfaitement bien, & lui donna le moyen de subsister en Persone de sa qualité. Ce Prince étoit deja extremement valetudinaire. En 1672. revenant des eaux de Bourbon, il tomba malade á Nevers, & y mourut le

Królowę swoję żonę d. 10. Maja tegoż roku, opatrzył dobro Królestwa, i złożył dobrowolnie Koronę, ażeby resztę swych dni przepędził w osobności i spokoyności. Stany Pols: obrały Micha: Korybuta Wisznio-wieckie: d. 19. Czer: R. 1666. i ukoronowały d. 29. Wrześ: w tymże roku. Jan Kazim: wyjechał do Francyi, gdzie Ludwik XIV. przyjął go mile, i dał mu sposob do życia podług godności osoby. Ten Król był już barzo chorowity. R. 1672. powracając z wod Bourbońskich wpadł w chorobę w Niwernie,

quatorzieme Decembre de la méme année. Son corps a èté porté à Cracovie en Pologne, & ſon coeur eſt enterré dans l' Egliſe de l' Abbaye de Saint Germain des Prés de Paris, dont il étoit Abbé; ou les Religieux luy ont fait élever un magnifique tombeau qu'on y voit, avec un éloge funebre. Le Roy Jean Caſimir étoit courageux & prudent, mais il avoit peu de bonheur. Il s' étoit trouvé à dix ſept ou dix huit batailles, qu' il avoit preſque toutes gagnées, mais ſans avantage.

nie, i tam 14. Gru: w tymże roku umarł. Jego ciało przewieziono do Krakowa do Polſki, á ſerce pogrzebiono w Kościele Opactwa S. Germana w Paryżu, którego był Opatem; gdzie Zakonnicy mu wyſtawili wſpaniały nagrobek, ktòry tam widać z napisem żałobnym. Król Jan Kazim: był bitny i roſtropny, lecz mało miał ſzczęścia, znaydował ſię w 17. czyli 18. bataliach, które prawie wszyſtkie wygrał, ale bez pożytku.

Auguſte III. Roy de Pologne, Electeur de Saxe, naquit le 7. Octobre 1696. d' Auguſte II. Roy de Pologne, Electeur de Saxe & d' Everardine de Brandebourg Bareüt, petite Fille au 7. dégré de Caſimir IV. Jagellon Roy de Pologne, dont elle deſcendoit par Sophie Margrave, d' Anſpach. Ce Monarque l' amour de ſes ſujets, monta ſur le Throne de Pologne le 5. Octobre 1737. Sous ſon Regne la Pologne a toujours joui d' une paix profonde. Plus ſenſible au bonheur des peuples qu' il gouverne qu' à ſes propres interets; ce Prince a ſu en ecarter

Auguſt III. Król Polſki, Elektor Saſki, urodził ſię 7. Pazdziernika 1696 z Auguſta II. Króla Polſkiego, Elektora Saſkiego, i Ewerardyny de Brandeboutg Bareit, Wnuczki w 7. ſtopniu Kazimierza IV. Jagiellończyka, Króla Polſ: od którego pochodziła przez Zofią Margrabinę Anſzpacką. Ten Monarcha miłość poddanych, wſtąpił na Tron Pol: 5. Pazdz: 1733. Za jego Panowania Polſka zawsze używała głębokiego pokoju. Barźiey dbający o dobro ludu, ktorym władnie, niż o wła-

sne,

les troubles aux quels le reſte de l' Europe eſt en proye. La ſageſse qui l' á toujours dirigé, dans la diſtribution des charges, & ſon zele pour le bon ordre, ont aſsuré à l' état cette heureuſe tranquillité qui ne luy laiſse d' autre ſoin que de jouir de ſon bonheur, & d' en faire hommage à ſon Roy. Il avoit Epousé Marie Josephe d' Autriche, iſsue pareillement de la Famille de Jagellon, par Anne de Jagellon Epouse de l' Empereur Ferdinand I. Cette Prince étoit née le 8. Decembre 1699. La Pologne, à qui ſa mémoire ſera à jamais chere, pleu-

sne, potrafił oddalić woyny, które resztę Europy puſtoszą. Mądrość, która nim zawſze rządzi w rozdaniu Urzędów i gorliwość o dobry porządek, ugruntowały w państwie tak pomyślną ſpokoyn: iż mu niezoſtaie, tylko opływać w ſwym ſzczęściu, i wielbić zań ſwego Króla.

Złączył ſię był dożywotnie z Maryą Iozefą Auſtryaczką pochodzącą także z Familii Jagiellońſ: przez Annę Jagiellonkę żonę Casarza Ferdyn: I. Ta Królowa urodziła ſię 8. Grud: 1699. Polſka, która ją zawſze wspominać będzie, opłaki-

re encore ſa mort arrivée le 17. Novembre 1757.

De cette Alliance oú le ſang de Jagellon ſe trouvoit dans les deux Epoux reuni avec le ſang le plus illuſtre, ſont nés cinq Princes, & ſix Princeſses: Frederic Auguſte Prince Electoral, Xavier Auguſte Prince de Saxe, Charles Duc de Curlande, Albert, & Clement Princes de Saxe; Marie Amelie Reine d' Eſpagne morte l' an 1760. Marie Anne Electrice de Baviere, Marie Josephe Dauphine de France, Marie Chriſtine, Marie Eliſabeth, Marie Cunegunde Princeſses

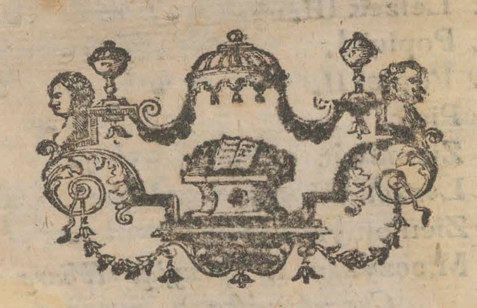
opłakiwa jeſzcze jey śmierć na d. 17 Liſto: 1757. przypadłą.

Z tego Małżeńſt: w którym krew Jagiellońſ: w obu osobach złączyła ſię ze krwią wyſoką narodziło ſię 5. Królewiców, i 6. Królewien: Fryderyk Aug: Xże Elektorſki, Xawier Auguſt Xże Saſki, Karol Xże Kurland: Albert i Klemens Xżta Sascy; Marya Amelia Królowa Hiſzpań: zmarła R. 1760. Marya Aña Elektoro: Bawarſ: Marya Iozefa, Delfinowa Francuzka, Marya Kryſtyna, Marya Elżbieta, Marya Kunegunda Xiężny Saſkie. Tak

liczna

de Saxe. Ainſi une nombreuse Famille où l' eclat des vertus ne le cede poin à celuy de l' origina & du rang & à la quelle les Cours les plus diſtinguées de l' Europe ſe ſont empreſsées de s' allier, aſsure-t' elle á l' illuſtre Maison de Saxe & à la Famille de Jagellon la plus glorieuse immortalité.

liczna Familia, w którey wyſokość cnot nieuſtępuje, zacności urodzenia i godności, i z ktorą nayprzednieysze Domy Europeyſkie ſpowinowacić ſię ubijały, upewnia nayjaśnieyſzy Dom SASKI i Familią JAGIELLON-SKĄ o pełney ſławy nieśmiertelności.

CHRO-

CHRONOLOGIA

XIĄZĄT I KROLOW POLSKICH.

Rok zaczęcia Panowania		Lata Panowania
	Lech I. Xiąże Wizimierz i inſi	
500.	Lecha Potomkowie. (a)	
	XII. Wojewodów.	
700.	Krakus.	
	Lech II.	
750.	Wanda Kròlowa.	
	XII. Wojewodòw powtòr:	
760.	Przemyſław *lub* Leszek I.	
804.	Leſzek II. - -	6
810.	Leſzek III. - -	5
815.	Popiel I. - -	15
830.	Popiel II. - -	10
842.	Piaſt - - -	19
861.	Ziemowit - -	31
892.	Leszek IV. - -	21
913.	Ziemomyſł - -	51
963.	Mieczyſław I. *przyjął Wiarę Chrześciańſką.* -	35
	999.	

(a) Patrz o nim w Kalendarzu Politycznym Wileńſ: na Rok 1774.

999.	Boleſław Chrabry I. Krȯl	26
1025.	Mieczyſław II. - -	9
1041.	Kazimierz I. -	17
1058.	Boleſław II. Smiały, *ſtracił tytuł Króla* - -	23
1082.	Władyſław I. Herman Xiążę	20
1102.	Boleſław III. *Krzywouſty*	37
1140.	Władyſław II. -	6
1147.	Boleſław IV. *Kędzierzawy*	26
1174.	Mieczyſław *Stary* -	4
1178.	Kazimierz II. *Sprawiedliwy*	16
1194.	Leszek V. *Biały* -	6
1200.	Mieczyſław *Stary powtórny* Leszek *Biały powtórny*	
1202.	Mieczyſław *Stary potrzecie.*	
1203.	Władyſław III. *Laſkonogi*	3
1206.	Leszek *Biały potrzecie.* -	21
1227.	Boleſław V. *Wſtydliwy*	52
1279.	Leszek VI. *Czarny* - -	10
1295.	Przemyſław *przywrócił tytuł Króla* - -	(*Mieſię-cy* 8
1296.	Władyſław I. *Król Łokietko*	4
1300.	Wacław *Król Czeſki* -	6
1306.	Władyſław *Łokietko powtórny*	27
1333.	Kazimierz III. Wielki, *oſtatni z Familii Piaſta* -	37
1370.	Ludwik Król *Węgierſki*	12

1386. Władyſław II. Jagiełło *Wielki*
Xiąże Litewſki - - 48
1434. Władyſław III. Syn jego *Król*
Węgierſki - - - 10
1447. Kazimierz IV. 2. *Syn Jagiełły* 45
1492. Jan Albrycht Syn *Kazimierza* 9
1501. Alexander 2. Syn *Kazimierza* 5
1507. Zygmunt I. 3. Syn *Kazimierza* 41
1548. Zygm: Auguſt Syn *Zygmunta I.* 24
1574. Henryk Walez: *potym Król* (*Mie-*
Francuſki - - *się:* 5
1576. Stefan Batory, Xiąże *Siedmi-*
grodzki - - 10
1587. Zygmunt III. Kròl *Szwedzki* 44
1632. Władyſław IV. Syn *Zygm: III.* 17
1648. Jan Kazim: 2. Syn *Zygm: III.* 21
1669. Michał Korybut *Wiszniowiecki* 4
1674. Jan III. Sobieſki - - 22
1697. Fryderyk Auguſt II. Xiąże
Elektor Saſki - - 35
1733. Auguſt III. Xiąże *Elektor*
Saſki. - - 30.

IMPRIMATUR

Vilnæ Annô 1776. *Mense Julio Die* 14.

CAROLUS CARP

Canonic: Sen: Cathedr: Offic: Gener:

Vilnensis.

